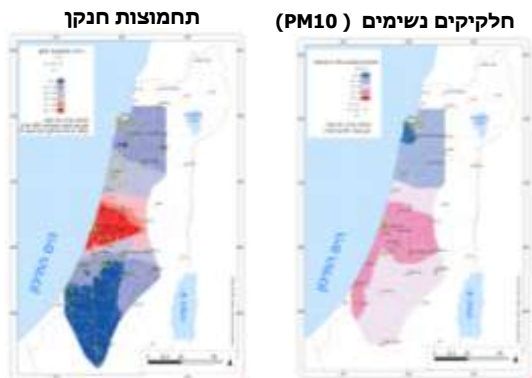

מיפוי זיהום האוויר - 2007

**מזהמי האוויר השונים
מקורות והשפעה על הבריאות**

פחמן חד חמצני - CO:

מאפיינים: גז חסר ריח וצבע. תוצר בעירה לא מושלמת
מקורות עיקריים: רכבי בנזין, שריפת עצי הסקה.
השפעות: קצרות טווח – קושי בהעברת חמצן לרקמות, נמנום, כאבי ראש ובריכוז גבוה – חנק.
ארוכות טווח - מעלה את השכיחות להתקפי לב.

חלקיקים נשימים PM₁₀ ונשימים עדינים PM_{2.5}:

מאפיינים: מורכבים בין היתר מפיח ושאריות דלק בלתי שרופות. מרכיבים את העשן השחור הנפלט מכלי רכב בלתי תקינים.
מקורות עיקריים: שריפה לא מבוקרת, תעשייה, ייצור חשמל, רכבי דיזל.
השפעות: חודרים לעומק מערכת הנשימה ופוגעים בה.

**דוח שנתי - 2007
ניטור איכות אוויר בישראל**

מס' ימים עם איכות אוויר גרועה או זיהום אוויר גבוה עד גבוה מאוד:

- בגוש דן - 45 ימים
- בירושלים - 33 ימים
- בחיפה - 7 ימים
- בקריות - 12 ימים
- בבאר שבע - 12 ימים

**מזהמי האוויר השונים
מאפיינים, מקורות והשפעה על הבריאות**

פחמן דו חמצני - CO₂:

מאפיינים: תוצר סופי מכל תהליך בעירה
מקורות עיקריים: ייצור חשמל, תעשייה, כלי רכב, נשימה ועוד
השפעות: משפיע על הבריאות רק בריכוזים גבוהים מאוד. התורם הראשי להתחממות כדור הארץ

השוואת פליטות גזי חממה לנפש:

מדינה	פליטה לנפש (טון גזי חממה בשנה לאדם)
ארזה"ב	22.4
ישראל	10.2
מערב אירופה	9.4
סין	5.8

**מזהמי האוויר השונים
מאפיינים, מקורות והשפעה על הבריאות**

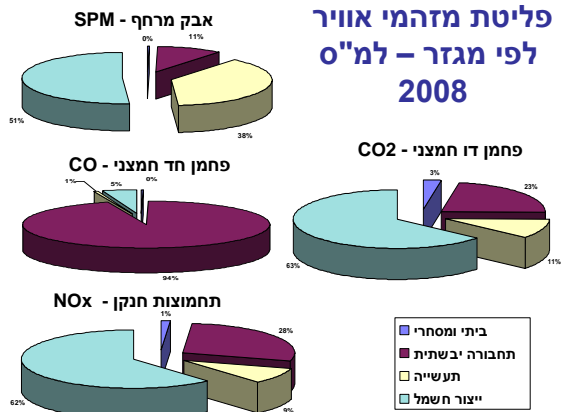
תחמוצות חנקן:

מאפיינים: קבוצה זו כוללת את חד תחמוצות החנקן ודו תחמוצות החנקן. תוצר של כל שריפה בטמפרטורה גבוהה בנוכחות אוויר.
מקורות עיקריים: ייצור חשמל, תעשייה, רכבי דיזל כבדים.
השפעות: גורמות לעליה ברגישות הריאה למחלות שונות של דרכי הנשימה, ומחריפות את השפעתן של מחלות אלו על החולה. אחד המרכיבים העיקריים ליצירת אוזון

פחמימנים:

מאפיינים: קבוצת תרכובות כימיות וחומרי דלק המורכבת מפחמן ומימן.
מקורות עיקריים: רכבי בנזין, אידיו דלק, שריפה לא מלאה
השפעות: קבוצה גדולה של חומרים, חלקם רעילים, וחלקם מסרטנים. אחד המרכיבים העיקריים ליצירת אוזון.

פליטת מזהמי אוויר לפי מגזר – למ"ס 2008

סקר סיכונים בריאותי בת"א ואשדוד 1995-1999

חשיפה למזהמי אוויר קשורה ל:
כ- 14% ממקרי המוות בשנה

» 1100 מקרי מוות באזור תל-אביב

» 160 מקרי מוות באזור באשדוד

כ- 12% מהאשפוזים השנתיים בבתי חולים הקשורים עם בעיות לב ובעיות בדרכי הנשימה.

» כ- 1100 אשפוזים לשנה באזור תל-אביב

» כ- 180 לשנה באזור אשדוד

בתל אביב 1999-1995: 27,600 מקרים של סימפטומים נשימתיים בילדים בגילאי 7-14 (20% מאוכלוסיית הילדים שכללה 142,000 נפש).

כלי הרכב גורמים למרבית מאירועי זיהום האוויר בגוש דן וירושלים

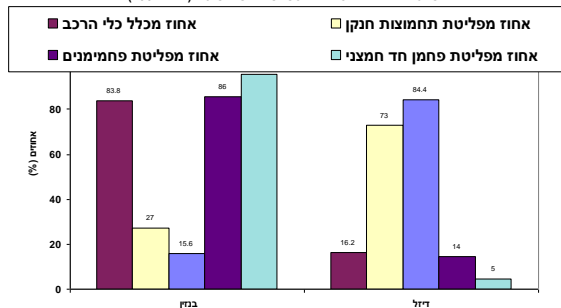
יום ללא זיהום אוויר מכלי רכב - יום כיפור 2007

זיהום אוויר מכלי רכב

בנזין לעומת דיזל

פליטת מזהמים בהשוואה למספר כלי הרכב לפי סוג (נתוני 2007)

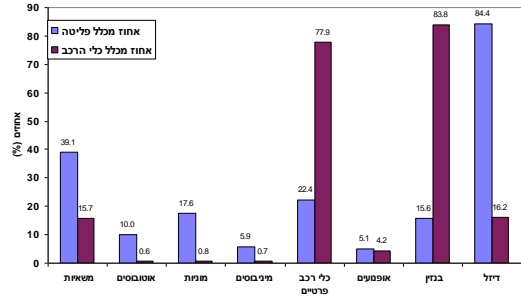
איזה כלי רכב מתאפיינים
בפליטת זיהום גבוה?

נסועה של כלי רכב פרטיים – למ"ס 2008

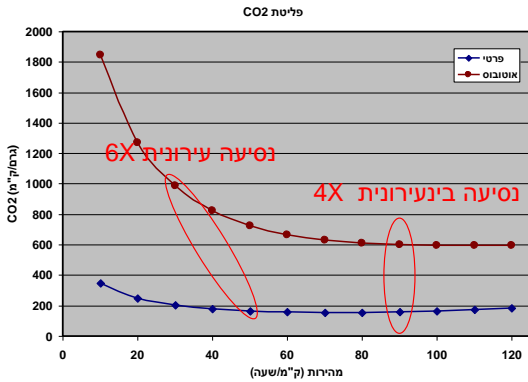
- נסועה ממוצעת לכלי רכב פרטיים – 16,700 ק"מ בשנה. סה"כ – 30,448,000,000
- נסועה ממוצעת לכלי רכב פרטיים עד 4 שנים – 17,900 ק"מ בשנה
- נסועה ממוצעת לרכב ליסינג - ???

פליטת חלקיקים מכלי רכב

פליטת חלקיקים בהשאה לתמסר כלי הרכב לפי סוג (נתוני 2007)

השוואת פרטי – אוטובוס: גזי חממה

פליטת גזי חממה מכלי רכב פרטיים

- פליטת CO₂ מליטר בנזין: 2.32 ק"ג
- מכל קילומטר נסיעה נפליטים ~ 180 גרם CO₂.
- סה"כ צריכת בנזין בישראל לשנת 2008: **2,433,000 טון**
- סה"כ פליטת CO₂ מרכבי בנזין ב: 2008: **7,182,000 טון**

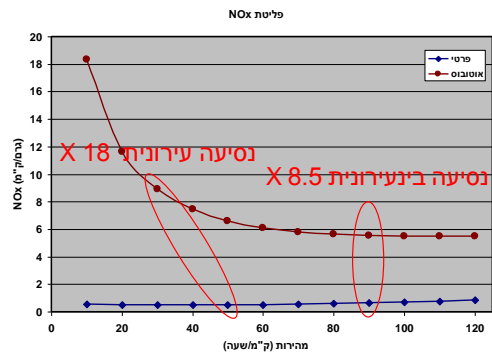
עלויות זיהום האוויר וגזי החממה

הערות: עלויות נוקים כחזרה מפליטת מזהמים מרכב (יחד לכל סוג של פליטה)

Exhaust emissions	Approximate costs
CO	500
HC	900
NO _x	10,000
PM ₁₀	20,000
CO ₂	30

מקור: הוועדה למיסוי ירוק

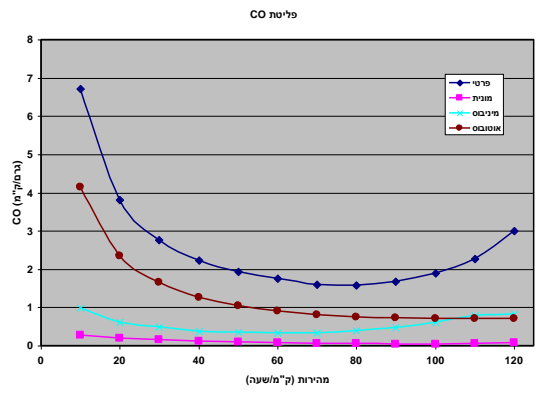
השוואת פרטי – אוטובוס: תחמוצות חנקן

טכנולוגיות רכב- השפעה על הזיהום

הטכנולוגיה	יתרונות	חסרונות
דיזל	ניצולת גבוהה – פליטת CO ₂ נמוכה. מומנט גבוה	פליטת חלקיקים ותחמוצות חנקן
בנזין (אוטו)	זיהום בינוני-נמוך (בטכנולוגיות החדשות)	פליטת פחמימנים, CO ותחמוצות חנקן
גפ"מ (אוטו)	מזהם פחות מדיזל. חסכוני יותר מבנזין	בטכנולוגיות חדשות היתרון מצטמצם
היברידי דיזל	ניצולת גבוהה מאוד הרחקת הזיהום אם הפעולה בעיר חשמלית בלבד	פליטת חלקיקים ותחמוצות חנקן עלות גבוהה מאוד
היברידי בנזין	ניצולת גבוהה זיהום נמוך עד נמוך מאוד	עלות גבוהה
גז טבעי	זיהום נמוך מאוד	העדר תשתית, טווח נסיעה מוגבל
חשמל	זיהום מבוקר בתחנות כח	טווח נסיעה מוגבל, מהירות מוגבלת

סוגי דלק לתחבורה והשפעה על הזיהום

סוג הדלק	יתרונות	חסרונות
סולר תחבורה	נדיפות נמוכה זיהום נמוך יחסית בתעשייה	פליטה גבוהה: חלקיקים וNOx בכלי רכב
בנזין	זיהום בינוני-נמוך בטכנולוגיות החדשות	נדיפות גבוהה
ביואתנול	הפחתה חלקית של זיהום מבנזין	זמינות נמוכה בישראל של מרכיבי הייצור
ביודיזל	זיהום נמוך יותר מסולר הפחתת גזי חממה	אפשרות שימוש נרחב בריכוז נמוך בלבד עלות ייצור גבוהה
גפ"מ	זיהום נמוך	תשתית בעייתית;
גז טבעי	זיהום נמוך מאוד	טווח נסיעה מוגבל; תשתית חסרה
מימן	זיהום אפסי	תשתית קשה לביצוע

